

Finnmarkseiendommen
Finnmárkkuopmodat

Rapport

Evaluering av ordningen Grønne midler

Finnmarkseiendommen 26. november 2009

1. Innledning

Styret i Finnmarkseiendommen Finnmárkkuopmodat (FeFo) vedtok i 2007 retningslinjer for Grønne Midler. Formålet med midlene er å stimulere til økt friluftsliv i Finnmark, med vekt på daglig og familievennlig friluftsliv. Støtteordningen har nå eksistert i 3 år (perioden 2007-09). Til nå har FeFo delt ut 2,3 millioner kroner. Første året ble det satt av en pott på kr. 500.000. På grunn av det store engasjementet og mange søkere hevet FeFo potten til 1 million kroner i 2008 og 2009. I 2007 og 2008 tildelte FeFo henholdsvis kr. 463.600 og kr. 989.205 som "grønne midler". Hittil i år er det tildelt kr. 838.750. I mange tilfeller har FeFo støttet tiltak sammen med andre, slik at midlene har vært med på å generere tiltak for mange millioner kroner.

I 2007 fikk FeFo inn 68 søknader på til sammen ca. 3 millioner kroner. FeFo innvilget dette året 36 av søknadene, mens 32 søknader ble avslått. I 2008 kom det inn 105 søknader på til sammen ca. 4 millioner kroner. 49 søknader ble innvilget og 56 ble avslått. I 2009 fikk FeFo inn 85 søknader totalt på til sammen 2,3 millioner kroner. Av disse ble 60 innvilget, med mellom kr. 2.000 og kr. 70.000 i tilskudd per prosjekt/tiltak.

FeFo har evaluert ordningen "grønne midler" for å se om midlene brukes i henhold til formålet. I evalueringen ønsker FeFo å få svar på følgende:

- Hvilke tiltak er det som er støttet?
- Hvilke målgrupper har fått støtte?
- Hvordan fordeler midlene seg geografisk?
- Brukes midlene i henhold til søknadene (kontroll)?
- Stimulerer midlene til økt friluftsliv?
- Hva betyr ordningen for FeFo (positiv PR)?
- Bør ordningen videreføres/endres/oppføre?

Under evalueringen har FeFo gjennomgått søknader og rapporter, og strukturert og kategorisert alle tiltak som er støttet. Dette for å kartlegge hva slags tiltak som er støttet og gjennomført, hvilke målgrupper tiltakene har hatt, samt i hvilken kommune tiltakene er gjennomført i. FeFo har sett på hvor mange av tiltakene som er rettet mot barn/ungdom og familier, samt grupper med særlig behov.

Totalt er 145 innvilgede søknader og 75 rapporter gjennomgått. I skrivende stund har FeFo ikke mottatt rapporter fra tiltak som er støttet i 2009 da fristen for rapportering ikke er før 1. desember. Under evalueringen har FeFo også purret på flere foreninger som ikke hadde rapportert. Per i dag mangler kun 4 rapporter for tiltak som fikk støtte i 2007 og 2008. 6 tiltak har fått utsettelse på gjennomføring. FeFo har også vært i kontakt med en del lag/foreninger for å få vite mer om tiltakene og for å få tilsendt flere bilder av tiltak.

2. Retningslinjer for ordningen, administrasjon og søknadsprosess

Retningslinjene

I retningslinjene vedtatt av styret i FeFo den 14.-15.juni 2007 (sak 45-2007) står det følgende:

Formål:

Midlene fra FeFo skal stimulere til økt friluftsliv i Finnmark. Støtten gis til aktivitetsrettede tiltak i naturen. Støtte til etablering og drift av fysiske anlegg gis normalt ikke. Tiltak som fremmer det familievennlige og daglige friluftslivet, i nærområdene til bosetting, vil bli prioritert. I tillegg vil tiltak som fremmer friluftsliv for grupper med særlig behov bli prioritert.

Eksempler på tiltak som kan få støtte:

- merking av turstier, turorientering, turkart og lignende*
- friluftscamper for barn og ungdom*
- turmarsjer og turskirenn*
- kurs og opplæring innenfor jakt, fiske og friluftsliv, med vekt på jenter som målgruppe*

Hvem kan søke?

Frivillige lag og foreninger, velforeninger, bygdelag mv. Organisasjoner som har lokallag i flere enn 5 kommuner i Finnmark, kan søke om støtte på tiltak på vegne av sine lokallag.

Søknadsprosedyre:

Søknader sendes på eget skjema. Søknader må være mottatt innen 15. april.

Søknad – rapportering:

Søknaden skal inneholde et totalbudsjett, hvor egenandel/dugnad spesifiseres. FeFo kan gi støtte med inntil 50 % av totalbudsjettet. Tilskudd utbetales ved gitt tilsagn. Søker skal levere en enkel rapport med bilder over tiltaket i ettertid. Frist for rapport er 01.12 i tilsagnsåret.

Det er ingen klageadgang på beslutninger vedrørende Grønne midler.

Administrasjon og søknadsprosess

Regelverket for tildeling er enkelt, med lav terskel for å søke om midler til tiltak innenfor formålet. Utmarksavdelingen har vært ansvarlig for tildelingen, og saksbehandlingen har vært fordelt på avdelingens ansatte.

I forkant av søknadsfristen har FeFo annonsert ordningen i avisene, på nettsidene og sendt ut pressemelding. Søknadsfristen for tildeling av midler har vært 15. april. Mangelfulle søknader har blitt sendt i retur til søkeren, og i enkelte tilfeller har FeFo kontaktet søkeren per telefon for å få inn nødvendige opplysninger. Alle søknadene føres inn i en søkerliste, hvor det også registreres om søker tidligere har søkt om og eventuelt fått tildelt midler, og om søker har avgitt rapport om gjennomført tiltak. Det tildeles ikke midler til foreninger som ikke har rapportert.

Administrasjonen har sendt ut foreløpig svar til alle søkere fortløpende. Søknadene gis en samlet behandling, og svarbrev sendes ut samtidig til alle søkere. I år ble tildelingsbrevene sendt ut 15. mai, dvs. en måned etter søknadsfristen. En oversikt (Excel-liste) over tildelinger og kontonummer sendes så til FeFos regnskapsavdeling som grunnlag for utbetaling. FeFo har valgt å utbetale midlene på forhånd. Dette for å redusere administrasjonsbehovet og slik at prosjektene kan starte opp snarest mulig.

FeFo har mottatt noen søknader om overføring av midler til året etter for prosjekter som av ulike grunner ikke er gjennomført. FeFo har så langt innvilget slike søknader.

3. Forvaltningen av grønne midler

Målgruppe

Tiltak som er rettet mot de med særskilt behov og barn/ungdom/familier skal prioriteres. Derfor har FeFo sett på hvor mange av tiltakene som spesielt er rettet mot barn/ungdom, samt de med særskilt behov.

Av 285 tiltak var 106 rettet mot barn/ungdom. Dette tilsvarer 37,5 % av alle tiltak. Det har så langt ikke kommet inn så mange søknader fra grupper med særlig behov. Alle de 18 søknadene som er kommet inn er imidlertid innvilget (6,3 % av tiltakene).

Flesteparten av tiltakene er rettet mot allmennheten, herunder merking av stier, kart og informasjon om stier. De fleste kurs som er støttet har også vært åpne for alle. Noen få av de støttede tiltak har vært forbeholdt lukkede grupper (kun for medlemmer).

Hvilke tiltak er støttet?

Under evalueringen har FeFo sett på alle tildelingene. Tiltakene er gruppert i 8 forskjellige kategorier. Når det gjelder støttede tiltak i 2007 og 2008 er kategoriseringen basert på både søknader og rapporter (til sammen 145 søknader og 75 rapporter). For 2009 har FeFo kun sett på søknadene, da fristen for rapportering ikke er før 1. desember 2009. Slik systematisering og kategorisering gjør at det blir mulig å lage statistikker over hvilke tiltak det søkes om og gis støtte til.

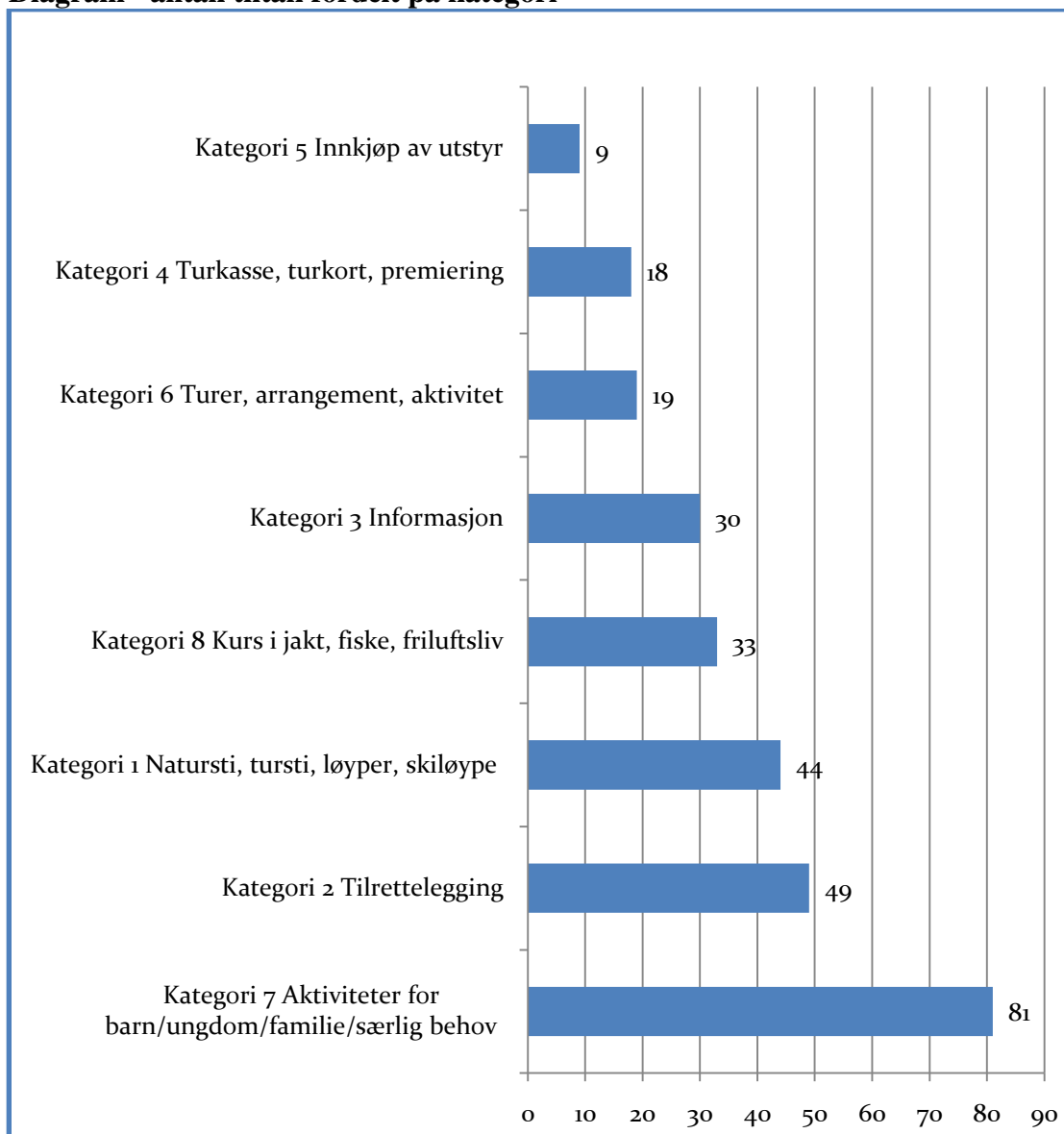
FeFo har valgt å dele tiltakene inn i følgende kategorier:

1. **Naturstier/turløyper/skiløyper:** eks. merking/rydding av både nye og eksisterende traseer.
2. **Tilretteleggingstiltak:**
 - a. Liten grad: eks. bålplasser, benker, klopper, bruer, vedkjøring, notbjelke.
 - b. Større grad: eks. gapahuk, brygge, gamle, utedo, liten bru.
 - c. Større faste anlegg: eks. renovering av baner/skytebane, større bruer, renovering av hytter.
3. **Informasjon:** eks. turkart, orienteringskart, brosjyrer, infotavler, skilt.
4. **Registrering/premiering:** eks. turkasser, turkort, klippekort, sponing.
5. **Utstyr:** eks. telt m/ovn, fiskestenger, ovn til hytte, ryddesag, motorsag.
6. **Turaktiviteter:** eks. fotturer, skiturer, trimturer, orientering, terrengtritt, tilsvarende arrangementer.
7. **Arrangementer/aktiviteter for barn/ungdom/familie/grupper med særlig behov:** eks. friluftscamper, helsesportsuke.
8. **Kurs:** eks. kurs i jakt, fiske eller friluftsliv.

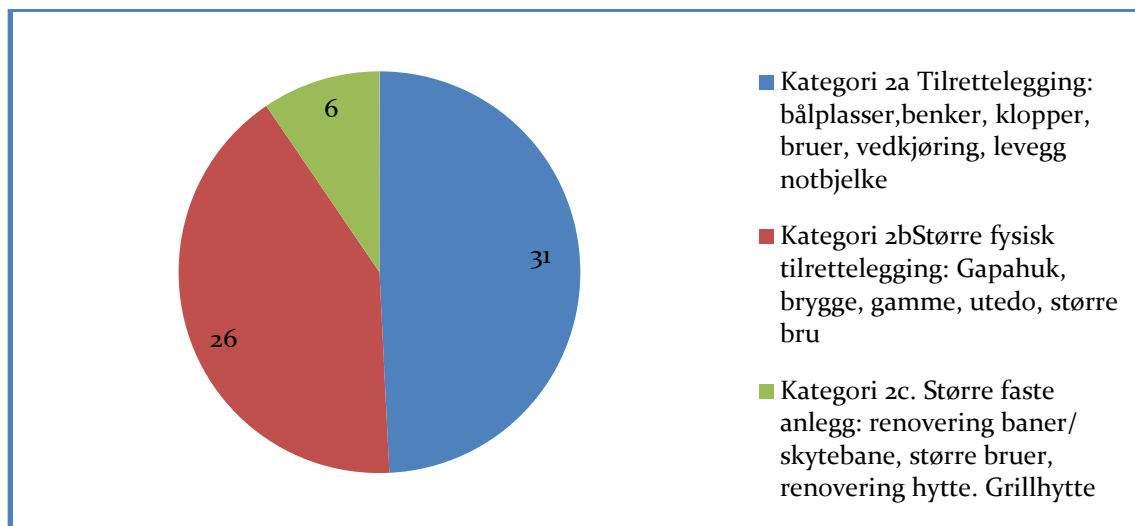
Selv om kategori 1 (Naturstier etc.), kategori 3 (Informasjon) og kategori 4. (Registrering etc.) også kan kalles for tilrettelegging, ønsket FeFo å legge disse inn i egne kategorier. Dette fordi FeFo tror at kategori 1, 3 og 4 i mye større grad stimulerer til økt aktivitet (friluftsliv) enn de tilretteleggingstiltakene som er gruppert til kategori 2 (Tilretteleggingstiltak). At det er mange kategorier gjør at FeFo med større nøyaktighet kan se hvilke tiltak som er støttet med grønne midler.

Til sammen er det gitt støtte til 283 tiltak. Mange av prosjektene passer innenfor flere av kategoriene. Dette gjør at det totale antall tiltak i de ulike kategorier er langt større enn innvilgede søknader. De fleste søknadene inneholder flere enn to tiltak i ulike kombinasjoner, f. eks. søknad om midler til tursti (kategori 1), tilrettelegging (kategori 2) og informasjon (kategori 3), eller midler til tursti (kategori 1), fotturer (kategori 6) og kurs (kategori 8).

Diagram - antall tiltak fordelt på kategori

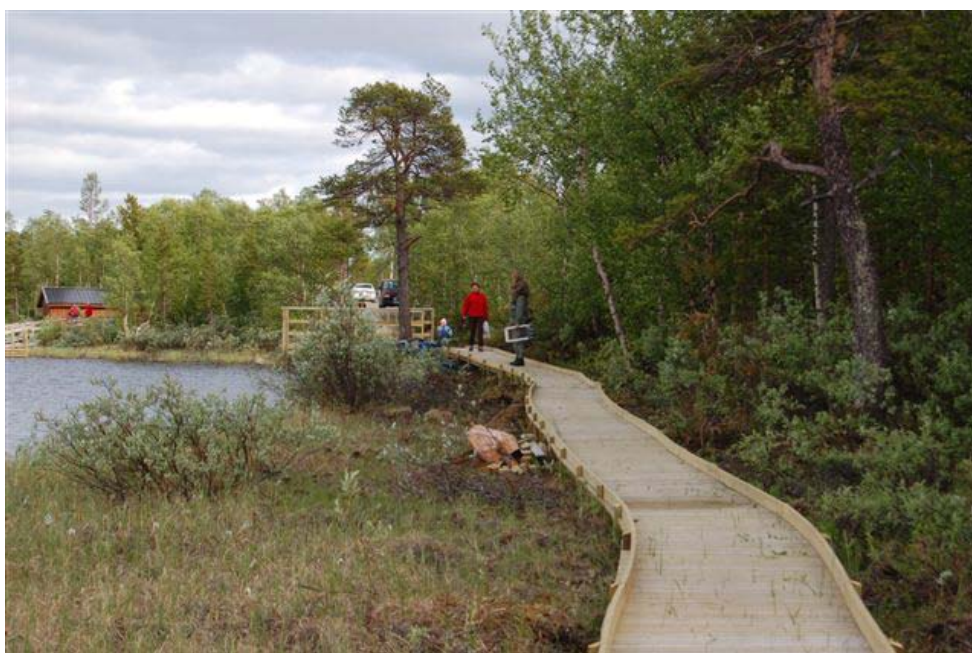

Det er flest tiltak innenfor kategori 7 - *Arrangementer/aktiviteter for barn/ungdom/familier/grupper med særlig behov*. Dette er også målgruppene som i henhold til retningslinjene skal prioriteres ved tildeling. Det er 81 tiltak innenfor denne kategorien.

Figur 1. Fordeling av tilretteleggingstiltak (kategori 2)

Den nest største kategorien er kat. 2 - *Tilretteleggingstiltak*, som igjen er delt inn i a, b og c. Dette for å belyse hvor mange av tiltakene som er små tilretteleggingstiltak (kategori 2a – *Tilrettelegging mindre grad*, eks. bålplasser, benker, klopper, små bruer etc.), og hvor mange som er større tilretteleggingstiltak, med krav om oppføringstillatelse fra kommune og grunneier (kategori 2b - *Tilrettelegging større grad*, eks. gapahuk, gamme, etc., samt rullestoltraséer og fiskebrygge for funksjonshemmede). Det er gitt støtte til 31 tiltak innenfor kategori 2a og til 26 tiltak innenfor kategori 2b. Innenfor kategori 2b er det videre gitt støtte til 19 gapahuker, men det er ikke sikkert at midlene strakk til å bygge alle 19. I 2009 søkte for eksempel en forening om støtte til å oppføre 3 gapahuker, men FeFo støttet ikke alle.

Bilde 1. Loken i Sør-Varanger. Rullestoltrase og fiskebrygger for funksjonshemmede har vi, som nevnt over, valgt å legge inn under kategori 2b - *Tilrettelegging større grad*.

Det er også gitt støtte til 6 tiltak innenfor kategori 2c – *Tilrettelegging større faste anlegg*, som f. eks. renovering baner/ skytebane, vedlikehold av hytte etc..

På tredjeplass når det gjelder antall tiltak kommer kategori 1 - *Naturstier, turløyper og skiløyper*. Her har FeFo plassert både merking/rydding av nye løyper og rydding/ vedlikehold av gamle løyper. 44 tiltak er gitt støtte innenfor denne kategorien. FeFo har valgt å lage en egen kategori 4-*Registrering/premiering* for turkasse- og turkortprosjekter. 18 av søkerne

opplyser at de har satt opp turkasser eller selger turkort. Dette for å belyse hvor mange som premierer aktivitet.

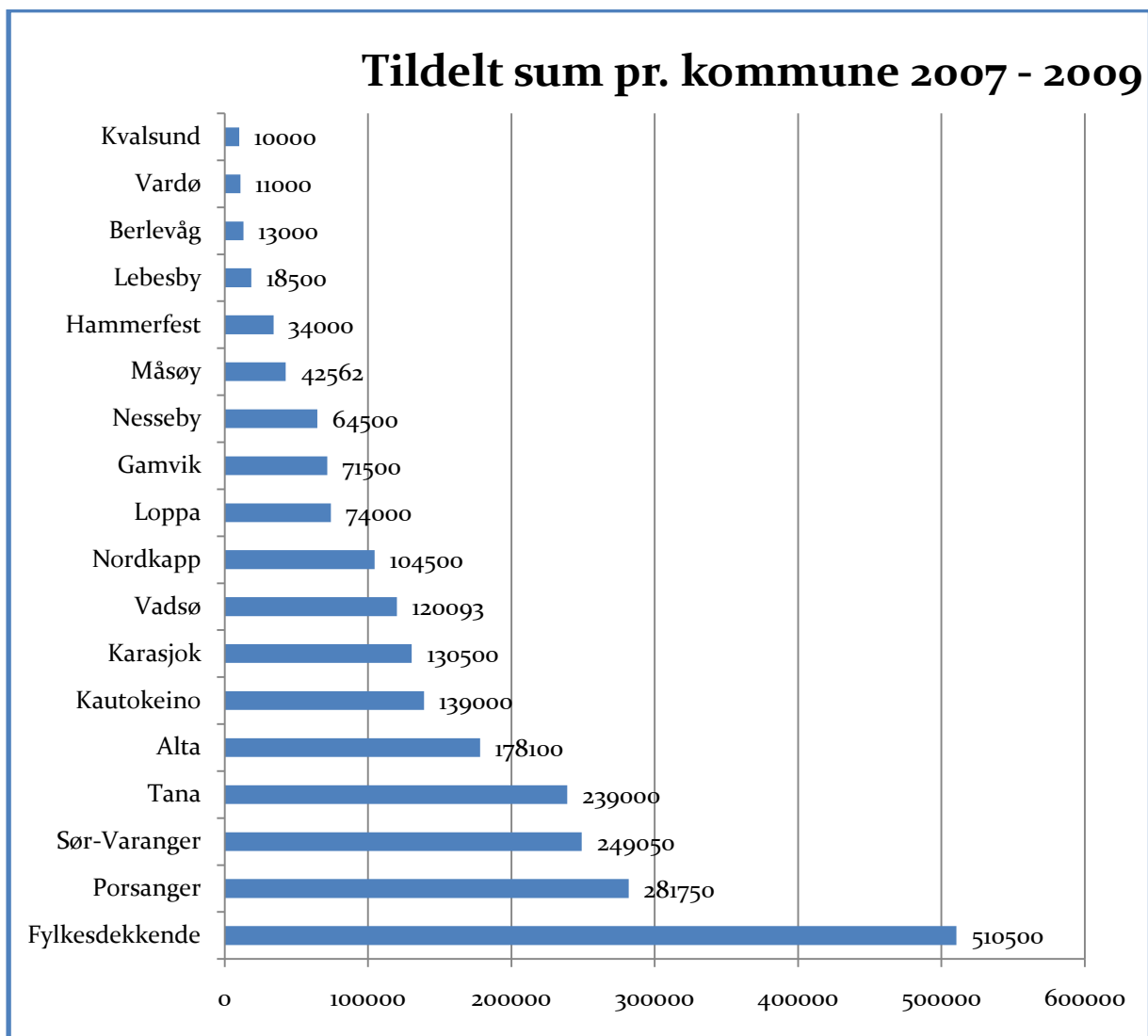
Innenfor kategori 8-*Kurs* (jakt, fiske og friluftsliv) er det 33 tiltak som er støttet. 30 tiltak i kategori 3-*Informasjon* er støttet.

Enkelte har fått tilskudd til innkjøp av utstyr, og derfor har FeFo valgt å lage en egen kategori 5-*Utstyr* for dette. De som opplyser i rapporten at de har kjøpt inn utstyr, som f. eks. telt m/ovn, ryddesag, gåstaver og sporsetter, er også lagt inn under denne kategorien. Det er kun 9 tiltak innenfor kategori 5.

Geografisk fordeling

Geografisk fordeling er ikke noe som er tillagt avgjørende vekt ved saksbehandlingen. FeFo bør kanskje ta i bruk virkemidler for å påvirke den geografiske fordelingen, f. eks. mer aktiv annonsering om de grønne midlene i kommuner hvor det er kommet ingen eller få søknader fra.

Det er gitt mest midler til prosjektene som er fylkesdekkende. Porsanger kommune er den kommunen hvor det er tildelt mest de tre siste årene. Her har FeFo innvilget 25 søknader eller kr. 280.000. Sør-Varanger kommune kommer på andre plass med 18 innvilgede søknader på til sammen kr. 249.000. I Tana er 17 søknader innvilget. Det er ikke gitt grønne midler i kommunene Båtsfjord og Hasvik. Fra disse kommunene er det så langt bare kommet inn én søknad, som i tillegg ikke ble innvilget da formålet med tiltaket var å utbedre kjørevei.

Figur 2. Geografisk fordeling midler

4. Vurdering

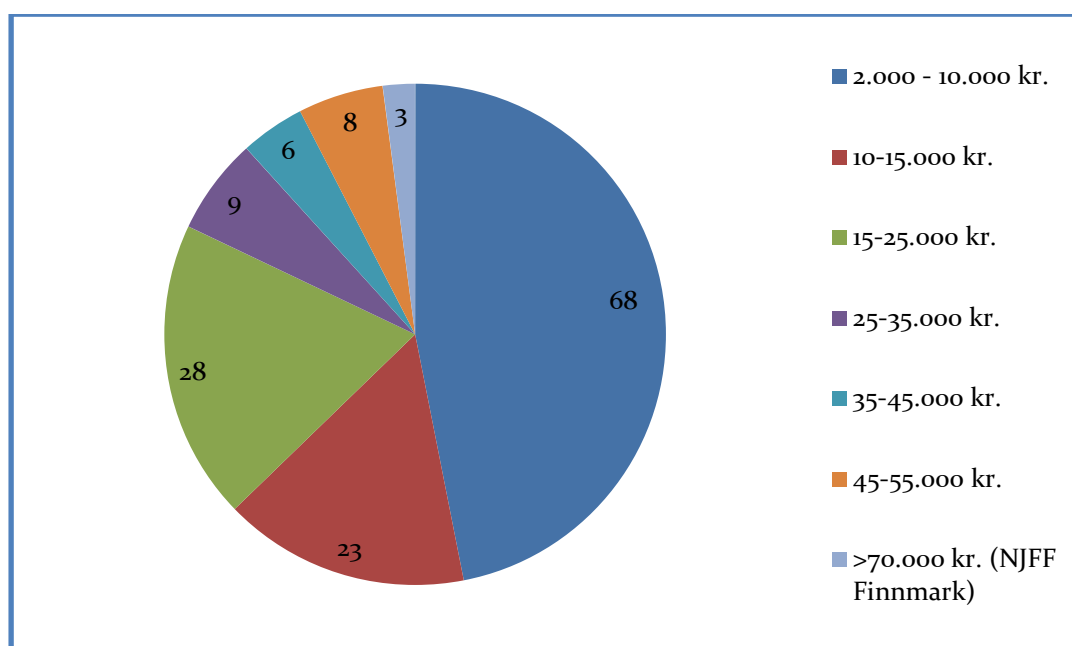
Benyttes midlene i henhold til søknadene (kontroll)?

I henhold til retningslinjene skal søker sende inn enkel rapport med bilde av tiltaket. FeFo krever ikke dokumentasjon på utgifter. De fleste tiltak er gjennomført, men det er fremdeles fire tiltak som ble støttet i 2007 eller 2008 som det ikke er avgitt rapport for. Per 12.11.2009 var det mangelfull rapportering for til sammen kr. 53.500 av de tildelte midlene.

FeFo ser at oppfølgingen på gjennomføringen av tiltak som fikk støtte i 2007 og 2008 kunne ha vært bedre. Rutinene har blitt bedre, og etter purring har de fleste rapportert. Purringen resulterte også i at det kom inn søknader om utsettelse for tiltak som av ulike grunner ikke var satt i gang/slutført. Prosjektstøtte for til sammen kr. 68.593 ble som følge av dette overført til 2009. Fristen for å rapportere for disse midlene er desember 2009, og to av dem har fått ytterligere utsettelse til 2010.

Til nå har FeFo utbetalt hele tilskuddet etter at søknaden er innvilget. Dette for at tiltakshaver ikke skal være hindret i å starte med prosjektet, samt fordelen med minst mulig administrasjon. For større summer (f. eks. kr. 15.000 og mer) bør FeFo vurdere å holde tilbake en del av tildelingen til tiltaket er gjennomført og rapportert, for eksempel halvparten. Ved innlevering av rapport utbetales den andre delen av tilskuddet. Dette forslaget innebærer mer administrasjon, men vil gi en bedre kontroll med midlene.

De som ikke har avgitt rapport for bruken av tidligere tildelte midler, får ikke tildelt nye midler før de har avgitt slik rapport. Flere foreninger har blitt informert om dette per brev.

Figur 3. Fordeling av antall tiltak etter tildelingssum

FeFo har tildelt midler til mange små prosjekter. Det vil derfor antagelig oppfattes som negativt om FeFo stiller større krav til dokumentasjon på kostnader ved prosjekter. I dag kreves kun en enkel rapport med bilder. Det bør muligens settes større krav om dokumentasjon for kostnadene ved større prosjekter, f. eks. tiltak som er støttet for mer enn kr. 15.000. Det er antagelig mye merarbeid knyttet til å dokumentere kostnader ved kvitteringer.

Hvem som har ansvaret for rapportering og kontroll over bruken av midlene bør klargjøres bedre i tildelingsbrevet, eventuelt i standard rapportskjema.

Stimulerer ordningen til økt friluftsliv?

Midlene bidrar helt klart til økt friluftsliv i Finnmark. Midlene har utløst massiv frivillig aktivitet og realisering av prosjekter som får folk med på friluftslivsaktiviteter. Ordningen er gjennomgående blitt positivt mottatt i lag/foreninger. Midlene gjør det mulig å sette i gang både små og store prosjekter, og har aktivisert mye dugnadsarbeid og skapt sterkt engasjement lokalt. De grønne midlene bidrar til at foreninger legger ned betydelig frivillig innsats for fellesskapet. FeFo tror at det frivillige engasjementet blir større da foreningene får støtte og således er mindre presset økonomisk i forhold til prosjekter.

En del av aktørene opplyser at tiltakene ikke ville vært gjennomførbare dersom de ikke hadde fått grønne midler.

Av de 8 nevnte kategoriene er det kategori 7 (*Arrangementer/aktiviteter for barn/ungdom/familie/grupper med særlig behov*) som er størst med 81 tiltak. Dette vitner om at FeFo har prioritert de målgruppene som, i henhold til retningslinjene, skal prioriteres.

Mange av tiltakshaverne opplyser at merking og rydding av stier og løyper, samt etablering av turmål (turkasser, benker og gapahuker) og muligheter for registrering og premiering, virker inspirerende og får flere ut i fysisk aktivitet. Sammen med nødvendig tilrettelegging i form av f. eks. bruer, klopper og tørrmurer, bidrar merking og rydding også til at løypene blir tilgjengelig for alle. Turkasseprosjektene vitner om at svært mange går på tur i løypene.

Informasjon er i mange sammenhenger fine tiltak. Skilting og turkart bidrar til at det er lettere å orientere seg og gjør det lettere å planlegge turene. I mange tilfeller bidrar informasjon til at det ikke er nødvendig å tilrettelegge fysisk (merking etc.).

Hva betyr ordningen for FeFo?

FeFo har mottatt en del positive tilbakemeldinger på de grønne midlene. Medieomtalen synes imidlertid å ha vært begrenset. Internettetsøk i "Meltwater news" og på "*grønne midler*" avdekket kun et par nyheter på nettet, bl.a. en kort notis i Sagat 15. august 2009 om åpning av en bygdslagshytte i Sirma. For framtida kan det muligens være nyttig og også ta vare på avisutklipp om de grønne midlene, for enda bedre kunne vurdere den totale mediedekningen.

Liten medieomtale til tross, FeFo tror at "omdømme-effekten" av de grønne midlene likevel er betydelig ute i delen av befolkningen som har glede av tiltakene. Publiseringen/synligheten av de grønne midlene synes likevel å ha mye å gå på. Selv om hensikten med ordningen er å få finnmarkinger ut i naturen, bør FeFo likevel mer aktivt søke å utnytte de positive effekter som ordningen kan gi for FeFo sitt omdømme i form av flere "gladnyheter" i media.

Er det sider ved ordningen som fungerer mindre bra?

Søknadene inneholder ofte mange forskjellige tiltak. FeFo har ikke spesifisert hvilke av tiltakene vi ønsker å støtte. Da står foreningen fritt i å velge hva de vil bruke midlene til, f. eks. bygge gapahuk og si at midlene ikke strakk til å merke løyper. Til nå har FeFo ikke skrevet ned tildelingskriterier ut over retningslinjene for grønne midler.

Mesteparten av bildene som kommer inn sammen med rapportene er av begrenset kvalitet, og ikke gode nok til å brukes på FeFos nettside, i brosjyrer, på plaketter, klistremerke, plakater og liknende. De fleste bildene er sendt inn i pdf-format, som papirutskrifter eller i powerpointfremvisning, eller med for lav oppløsning. FeFo har ikke fått særlig mange bilder i bildeformat per e-post. Under evalueringen er det derfor brukt en del tid til å be om å få tilsendt bilder. I fremtiden bør FeFo eventuelt be om elektroniske bilder med god oppløsning. Et alternativ vil være at ansatte i FeFo befarer tiltakene og dokumenterer disse. Dette vil kreve en del ressurser, men vil samtidig være en fin anledning til å bli kjent med lokalmiljøer og få et forhold til de tiltak som støttes rundt om i Finnmark.

I 2009 av slo FeFo 25 søknader. Fire av disse kom fra søkere som ikke kan tildeles midler (ARKINOR, Jotka Fjellstue, FAU Pasvik skole og Rednings selskapet i Finnmark). To søknader ble avslått på grunn av manglende rapport for tidligere tildelte midler. 7-8 av tiltakene fikk avslag da formålet ikke var innenfor retningslinjene. Noen søknader manglet budsjett eller oversikt over hvordan pengene er tenkt brukt. FeFo bør bli flinkere til å begrunne avslagene ut fra de generelle kriteriene som er gitt i retningslinjene, og formelle forhold som manglende rapport, budsjett etc.

Ordningen er ment for lokale lag/foreninger, men FeFo har unntaksvis støttet prosjekter i regi av kommuner/skole etc. I slike tilfeller har ofte kommunen samarbeidet med lokale lag/foreninger. FeFo har også valgt å støtte gode prosjekter, som FeFo mener får mange i aktivitet, for eksempel byløyperennet i Alta (som er en form for vinterorientering over en periode), "til topps"-prosjekter og turkart.

Forslag til endringer/forbedringer

FeFo bør kategorisere søknadene allerede når de kommer inn. Søkerliste lages hvert år. Om søknaden inneholder mange forskjellige ting bør FeFo vurdere å dele opp søknaden i søkerlista, slik at FeFo på en enkel måte kan bestemme hvilke av tiltakene FeFo ønsker å støtte (flettebrev), f. eks. innvilge søknad om merking av løype, men avslå søknad om grillhytte, eller innvilge søknad om å rydde trasé til ny skiløype, men avslå søknad om lysarmaturer til lysløype.

Størrelsen på tilskuddet avgjøres med bakgrunn i søknadssum, total kostnad, samt hva andre lignende tiltak har mottatt i støtte. Vi har eksempler på at det er stor variasjon i tildelingssum for like tiltak. Dette kan forklares ved at enkelte søker om store summer, og at FeFo har ytt tilskudd for inntil 50 % av total kostnad. Det er for eksempel også stor forskjell på kostnadene til en gapahuk. Dette kommer kanskje av svært ulik utforming av gapahukene som er støttet. Noen foreninger kaller for eksempel en levegg for gapahuk, mens andre bygger gapahuk av villmarkspanel.

Dersom styret beslutter å videreføre ordningen bør retningslinjene endres noe. Det skal ikke tildeles nye midler på samme prosjekt før rapport er avlagt, noe som bør stå i retningslinjene. I tildelingsbrevet står det at penger som ikke er brukt innen 01.12 søknadsåret bes betalt tilbake, men dette står ikke i retningslinjene. FeFo foreslår at krav om tilbakebetaling føyes til slik at FeFo står sterkere dersom det blir aktuelt å kreve tilbake penger.

Det bør være mulig å søke å tildele midler over flere år til prosjekter som for eksempel "Aktiv sommer", slik at det blir minst mulig administrasjon for FeFo og søkeren. Andre eksempler er Finnmark Røde Kors, 4H og NJFF Finnmark. Tilskuddet kan likevel utbetales årlig, for eksempel i etterkant av rapportering.

Søknadsskjema

Søknadsskjemaet bør spesifiseres mer. Det vil være lettere å behandle søknaden dersom FeFo allerede ved søknadsstidspunktet får søkeren til å besvare enkle spørsmål som angår følgende:

- kategori på tiltaket,
- hvor tiltaket skal gjennomføres (kart/gps-spor av løyper/stier),
- hva søker ønsker å oppnå med tiltakene,
- hvem og hvor stor målgruppen er (alle, kun medlemmer, spesielt rettet mot barn/ungdom/familier, evt. antallsbegrensning),
- om deltakerne skal premieres,
- når tiltaket er tenkt gjennomført (dato for arrangement, ev. tidsplan),
- hvordan pengene skal brukes (budsjett/kostnadsoverslag),
- om søker har mottatt/søkt tilskudd fra andre (samarbeidsprosjekt).

Rapporteringskjema

Det bør også utarbeides standard rapporteringskjema, hvor det presiseres at tiltaksansvarlig skal

- krysse av for hvilke typer tiltak som er gjennomført, med en konkret beskrivelse av hva som er gjort,
- beskrive hvordan pengene er brukt (lage kostnadsoversikt/regnskap),
- redegjøre for hvor mange deltagere som har vært med, antall kilometer sti etc.
- vurdere hvilke effekter tiltaket har hatt eller vil få.
- sende inn bilder og kart med merking av sti (evt. sende inn gps-spor via e-post).

Synliggjøring av ”grønne midler”

Det bør settes av midler/tid til å skape større publisitet og synlighet av de grønne midlene. Dette vil helt klart skape positive verdier for FeFo. Her er noen forslag til å gjøre midlene mer synlig:

- Bedre informasjonen om grønne midler på våre hjemmesider, f. eks. å legge ut eksempler på som beskriver tiltak som er støttet, som kan inspirere andre til å starte lignende prosjekter.
- Kartfeste tiltak, f. eks. stier, løyper, turkasser, turmål, gapahuker, og legge disse ut på www.godtur.no med FeFo-logo.
- Merke faste anlegg som gapahuker, flytebrygger, naturstier, f. eks. med treplate/messingplate med FeFo-logo og teksten ”tiltaket er støttet med FeFos grønne midler”.
- Tipse og informere pressen om tiltak/aktiviteter som er støttet av grønne midler, eventuelt også å sende bilder som kan brukes i eventuell nyhet/reportasje.
- Produsere klistremerker, arenareklame, plakater og bannere.
- For tiltak over en viss minstestørrelse bør FeFo kreve at arrangør opplyser at tiltaket er støttet av grønne midler, noe som vil synliggjøre FeFo som sponsor (eks. logo på turkartet, brosjyrer, infotavler etc.).
- Lage standardplakater med bilder og teksten ”Tiltaket er støttet med FeFos grønne midler”, hvor arrangøren kan skrive på aktiviteten, sted, dato, tidspunkt, arrangør osv.
- Lage informasjonsbrosjyre som beskriver hva FeFo ønsker å gi tilskudd til og hva det er gitt tilskudd til.
- Sette inn støtteannonser for arrangementer som er støttet av grønne midler. Mottakerne av sponsormidler er støttet med annonser, f. eks. Finnmarksløpet, Samecupen, påskefestival, Nordkynfestival og motorcross.
- Spre profileringsprodukter/premier med FeFo-logo.

Turkassepremier og andre premier

Mange av foreningene/lagene setter opp turkasser som er et mål for turen, og mange trekker premier i blant de som har besøkt turkassene. I tillegg deles det ut premier på mange av arrangementene og tiltak som er rettet mot de prioriterte målgruppene (barn/ungdom/familier/grupper med særlige behov).

Vi foreslår at FeFo deler ut FeFo-premier i fremtiden for å synliggjøre midlene bedre. FeFo kan bidra med premier i stedet for at foreningene får støtte til innkjøp av premier. Premiene kan for eksempel være fiskestang, pilkestikke, kompass, trimstaver m/grønnemidlerklistremerke, sitteunderlag, speiderkniv, turkopp, luer, buff, t-skjorter, førstehjelpsett etc. med FeFo-logo. Dette vil være med på å gjøre støtten mer synlig.

Kartfesting og synliggjøring av tiltak

FeFo bør kartfeste tiltakene, men dette krever en del ressurser. FeFo ønsker å synliggjøre tiltakene slik at flest mulig kan benytte tilbudene. FeFo ønsker at alle stier, løyper, turkasser, turmål, gapahuker og lignende legges ut på nettstedet godtur. FeFo kan oppfordre alle

tiltaksansvarlige til å legge ut sitt tiltak. Dersom de ikke er i stand til å legge ut tiltakene på nettstedet selv, bør FeFo legge ut informasjonen.

I høst sendte FeFo e-post til mange av de som har fått grønne midler og ba om å få avmerket tiltakene på kart, slik at FeFo kan legge informasjon ut på nettsiden www.godtur.no. Så langt har det bare kommet inn et svar på henvendelsen. Etter henvendelsen la Stabbursdalen naturhus ut alle "til topps"-turene, og her finnes link til en av dem: http://www.godtur.no/nyartikkel/dbarticle_preview.aspx?id=2097

5. Konklusjon

Blir midlene benyttet i samsvar med formålet med ordningen og bør ordningen videreføres?

Formålet med ordningen er å stimulere til økt friluftsliv i Finnmark. Hovedsaklig blir midlene benyttet i samsvar med formålet og slik sett har ordningen vært vellykket.

FeFo har valgt å støtte mange søknader med små tildelingssummer. Ofte inneholder søknadene mange tiltak og foreninger som har fått tildelt midler står dermed ganske fritt til å velge hvilke av tiltakene de iverksetter. Dette medfører at FeFo i dag bare delvis har kontroll med hva midlene blir brukt til. Dette kan bli bedre gjennom presiseringer i retningslinjer og oppfølging av disse.

FeFo har støttet mange prosjekter som har ført til stort engasjement lokalt og økt friluftaktivitet. FeFo har blant annet støttet mange faste anlegg som for eksempel gapahuker, på tross av at man i retningslinjene har oppgitt at faste anlegg normalt ikke skal gis støtte. Etter hvert vil det sannsynligvis dukke opp et vedlikeholdsproblem med disse. Ved eventuelle fremtidige tildelinger må FeFo ta stilling til om slike prosjekt skal gis støtte eller ei, og eventuelt ta høyde for eventuelt vedlikeholdsarbeid. Når det gjelder kategorien tilrettelegging, bør FeFo kun støtte tiltak rettet mot funksjonshemmede og lettere tilrettelegging som klopper. I fremtiden bør FeFo i større grad støtte tiltak som fører til aktivitetsrettede tiltak.

Dersom styret ønsker å videreføre ordningen, bør kriterier for tildeling presiseres og oppfølging av de ulike prosjekt bedres. FeFo bør skape bedre rutiner for ordningen og tildelingspraksisen bør endres noe. Selv om det finnes forbedringspotensiale for ordningen, er direktøren likevel av den oppfatning at ordningen bør videreføres. Dersom ordningen i det følgende forvaltes på en god måte, vil den fortsette å skape mye positivitet gjennom økt daglig friluftsliv i Finnmark. Det bør vurderes om en del av midlene skal gå til større prosjekt, fordelt på færre aktører. Direktøren er og av den oppfatning at noe av midlene bør brukes til synliggjøring av hvem som står bak tiltakene.

6. Vedlegg – eksempler på tiltak som er støttet